

ଭାରିଖ
୩୫
କାହାର

ଏ କି ବଲଲେନ ଭିସି!

ଢାକା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାମ୍ପାସ କଦିନ ଧରେ
ଉତ୍ତର, ଭିସିର ପଦଭ୍ୟାଗେର ଦାବିତେ ପ୍ରଚାନ୍ଦ
ବିକ୍ଷେପ କରିଛେ ଛାତ୍ରାତୀରା । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରାର ଓ ପ୍ରତିବାଦ କରେଛେ ତାରା ।
ପ୍ରତିବାଦ କରେଛେ ଛାତ୍ରାତୀଦେର ହଲଭ୍ୟାଗେର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶର । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିବାଦ କର୍ମସୂଚୀ ପାଲିତ
ହେଲେ ମୂଲ୍ୟାବାରର ବାଟ୍ଟତେ ଭିଜେଓ ଶତ ଶତ
ଛାତ୍ରାତୀ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମସୂଚୀଟେ ଅଂଶ ନିଯାଇଛେ ।

ଏତକିଛିର ପରା ଭିସି ବାର ବାର ବଲେ ଚଲେଛେ ଛାତ୍ରୀ ହଲେ କୌନ ପୁରୁଷ ପୁଲିଶ
ଦୋକୋନ । ତିନି ବଲେଛେନ, ଏମନ ଘଟନା ଅଭିତେଷ ବନ୍ଦ ଘଟେଛେ । ହଲଭ୍ୟାଲୁକଭାବେ
ଏହି ଘଟନା ଘଟନୋ ହେଯେ । ଶତ ଶତ ଛେଲେମେରେ ମିଛିଲିକେ ତିନି ବହିରାଗତଦେର
ମିଛିଲ ବଲେ ଉତ୍ତର କରେଛେ । ଶିକ୍ଷାରୀଦେର ସମାବେଶ ଶିକ୍ଷକଦେର ସଂହତି
ଜୀବାନୋ ପ୍ରସଙ୍ଗେ ତିନି ବଲେଛେନ, ଓଇସର ଶିକ୍ଷକ ଏକଟି ବିଶେଷ ରାଜନୈତିକ
ଦଲେର । ତାର ପଦଭ୍ୟାଗେର ଦାବିତେ ବିକ୍ଷେପ-ଆଦୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗେ ତିନି ଆଗେର
ଅବଶ୍ୟାନେଇ ଆଟିଲ । ତିନି ବଲେଛେନ, ତଦତ୍ତ କମିଶନେର ରିପୋର୍ଟେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟତ ହଲେ
ପଦଭ୍ୟାଗ କରିବେ, ତାର ଆଗେ ନନ୍ଦ ।

ଛାତ୍ରୀ ହଲେ ପୁଲିଶୀ ହାମଲାର ଘଟନାଟି ଢାକା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଇତିହାସେ ନଜିରବିହିନ ।
ଏକାତ୍ମ ସାମ୍ବେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆକାଶ ହେଯେ କିନ୍ତୁ ଆଜକର ହାବିନ ଏହି ଦେଶେ
କେନ ଛାତ୍ରୀ ହଲେ ପୁଲିଶୀ ହାମଲା ହବେ, ତା ନିଃସମ୍ପେହେ ଅଚିନ୍ତ୍ୟାନ୍ୟ । ମେଇ ଘଟନାଯ
ସଥି ଛାତ୍ରାତୀରା ଏକ ହରେ ପ୍ରତିବାଦେ ମୋକ୍ଷା, ସଦେର ସମେ ସଂହତି ପ୍ରକାଶ
କରେଛେ ବିପୁଲସଂଖ୍ୟକ ଶିକ୍ଷକ, ମେଖାନେ ଭିସିର ଓ ଉଚିତ ତାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନେର
ଛାତ୍ରାତୀର ପାଶେ ଦାଢ଼ାନୋ, ହାଜାର ହାଜାର ଛାତ୍ରାତୀର ଅନୁଭବିତକେ ମଲ୍ୟ ଦେଯା ।
କିନ୍ତୁ ତିନି ତା ନା କରେ ଛାତ୍ରଦେର ସଙ୍ଗେ ବହିରାଗତର ଯୋଗ ଦିଯେ ମିଛିଲ କରିଛେ,
ହଲଭ୍ୟାଲୁକଭାବେ ଘଟନାଟି ଘଟନୋ ହେଯେ ଇତ୍ୟାଦି ବଲେ ଚଲେଛେ । କ୍ୟାମ୍ପାସ
ଛାତ୍ରଦେର ବିକ୍ଷେପ ମିଛିଲେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଇତିହାସେ ନଜିରବିହିନ ।

ଏହି ଘଟନା ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନିନ୍ଦିଷ୍ଟକାଳେ ଭାବେ ଜନ୍ୟ ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରେଛେ, ତାତେ କି
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହେବ? ଛାତ୍ରାତୀଦେର ହଲଭ୍ୟାଗେର ଯେ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଯେଛେ, ତାତେ
ତାଦେର ପୋହାତେ ହେଯେ ଚରମ ଭୋଗାତି । ଏଟାଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ପଥ ନନ୍ଦ ।
ସମ୍ପ୍ରତି ବିବିସିକେ ଦେଯା ଏକ ସାକ୍ଷାତକାରୀ ଭିସି ବଲେଛେ, କ୍ୟାମ୍ପାସ ଏଥି ଯେ
ବିକ୍ଷେପ-ସମାବେଶ ହେବ ତାତେ ଜମାଯେତ ହେଯା ଅଧିକାଂଶରେ ବହିରାଗତ । ଏଥାନେ
ଦୁଲେର ଛାତ୍ରାତୀ ଥେବେ ଶୁଣ କରେ ଗାର୍ମେଟ୍ସ ଶ୍ରମିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହେଛେ । ଏହାଡା ଆଛେ
ସନ୍ତ୍ରାସୀ ରାଜନୈତିକ କର୍ମୀଓ । ତବେ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଛାତ୍ରାତୀ, ଯାରା ବିଷୟାଟି ସମ୍ପର୍କେ
ମଞ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅବଗତ ନନ୍ଦ, ତାର ଏତେ ଯୋଗ ଦିଯେଛେ ।

ଏ କୀ ବଲଲେ ଢାକା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭିସି! ଯେ-ଘଟନା ଆଗେ କଥନ ଓ ଘଟନି,

'ଆଚ୍ୟୋଜନିତ ଅଭିନିଷ୍ଠା' ନାମେ ଅଭିନିଷ୍ଠା ଦେଶର ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟାଗମ୍ଭୀର ଅଧ୍ୟୟନରତ ତାର
ସତ୍ତାନତଳ୍ୟ ଛାତ୍ରୀଦେର ହଲେ ପୁଲିଶୀ ହାମଲାର ପ୍ରତିବାଦେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର
ଛାତ୍ରାତୀଦେର ଦୁଃଖ-ବେଦନା, ଅପମାନ ଓ କ୍ଷେତ୍ରର ବହିରାଗକାରୀଙ୍କେ ତିନି ମୂଲ୍ୟ ନା-ଦିଯେ
ତାକେ ଭିନ୍ନଭାବେ ଚିହ୍ନିତ କରାର ଜନ୍ୟ ଏମନ ସବ କଥା ବଲେଛେ, ଯା କୌନ
ଅଭିଭାବକତୁଳ୍ୟ ଭିସିର ପକ୍ଷେ ବଲା ସତ୍ତବ ନନ୍ଦ । ତିନି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ରାତୀଦେର
ମିଛିଲେ ଦୁଲ୍ୟ-କଲେଜେର ଛେଲେମେରେ ଦେଖିଛେ, ଗାର୍ମେଟ୍ସର ଶ୍ରମିକ ଦେଖିଛେ,
ବହିରାଗତ ଦେଖିଛେ । ଶାମସନାହାର ହଲେ ପୁରୁଷ ପୁଲିଶେର ଅବେଶ ଠେକାତେ ନା ପାରାର
ବ୍ୟର୍ତ୍ତା ଯେମନ ତାର, ତେମନି ତାର ଅଭିଯୋଗମତେ ଯଦି ଛାତ୍ରାତୀଦେର ମିଛିଲେ ଦୁଲ୍ୟ-
କଲେଜେର ଛାତ୍ର ବା ଗାର୍ମେଟ୍ସ ଶ୍ରମିକର ଏସେଓ ଥାକେ, ତା ହଲେଓ ଏତୋ ବଞ୍ଚ
ଆଟୁନିର ପରା ତାଦେର ଠେକାତେ ନା-ପାରାର ବ୍ୟର୍ତ୍ତା ଓ ତାରଇ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ-
କ୍ୟାମ୍ପାସ ତାର ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ନେଇ । ତାହିଁ ତିନି ପଦଭ୍ୟାଗ କରିବେ ନା କେନ? ତାର ଅଯୋଜିତ
ଅବେଶ କଥା ଯିବେ କି ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହେଯେ । ତାକା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାର
ପରିବେଶ ଓ ପଡ଼ାଶୋନାର ଯେ-କ୍ଷମିତି ପ୍ରତିଦିନ ହେଯେ ଚଲେଛେ, ତା କି ଏତେ ପୂରଣ ହେବେ?
ଏ-ବିଷୟାଟିଓ ତୋ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଯେ ବିବେଚିତ ହେଯା ଉଚିତ ।